Public

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ
Masaryk Institute of Advanced Studies

Bakalářská práce

Prevence syndromu rizikového chování ve škole

Autor práce: Tereza Polenová

Akademický rok: 2021/2022

Studijní obor: Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Vedoucí práce: PhDr. Miroslava Kovaříková, Ph.D.

Abstrakt

Bakalářská práce definuje **problematiku syndromu rizikového chování v adolescenci.** Zaměřuje se na vymezení základních pojmů, které se týkají této problematiky. Vymezuje období dospívání a pojem rizikového chování. Práce klade důraz na **popis syndromu rizikového chování mládeže a popis rizikových faktorů**, které ovlivňují vznik rizikového chování jako vliv školy, vrstevnických skupin a rodiny. Ve větší míře odhalí úskalí nejzávažnějšího rizikového chování ve škole, šikany. V závěru práce dotazníkové šetření posuzuje roli osobnostních charakteristik v souvislosti se syndromem rizikového chování v dospívání.

Abstract

The bachelor thesis defines **the issue of risk behavior syndrome in adolescence.** It focuses on defining the basic concepts that relate to this issue. It defines the period of adolescence and the concept of risky behavior. The thesis emphasizes **the description of youth risk behavior syndrome** and the description of risk factors that affect the emergence of risk behavior such as the influence of school, peer groups and family. To a greater extent, he reveals the pitfalls of the most serious risky behavior at school, bullying. At the end of the work, the questionnaire survey assesses the role of personality characteristics in connection with the syndrome of risky behavior in adolescence.

Metodika

V teoretické části je vymezena **základní terminologie problematiky a přehled nejčastějšího rizikového chování na školách.** Větší fokus je věnovaný formám prevence a možností školy.

V praktické části je realizováno výzkumné šetření, které **zjišťuje sociálně patologické jevy vyskytující se na sledované střední škole.** Další oblastí je zjištění, zda preventivní programy využívané školou reflektují výskyt syndromu rizikového chování v dané střední škole. Šetření bylo provedeno dotazníkovou formou.

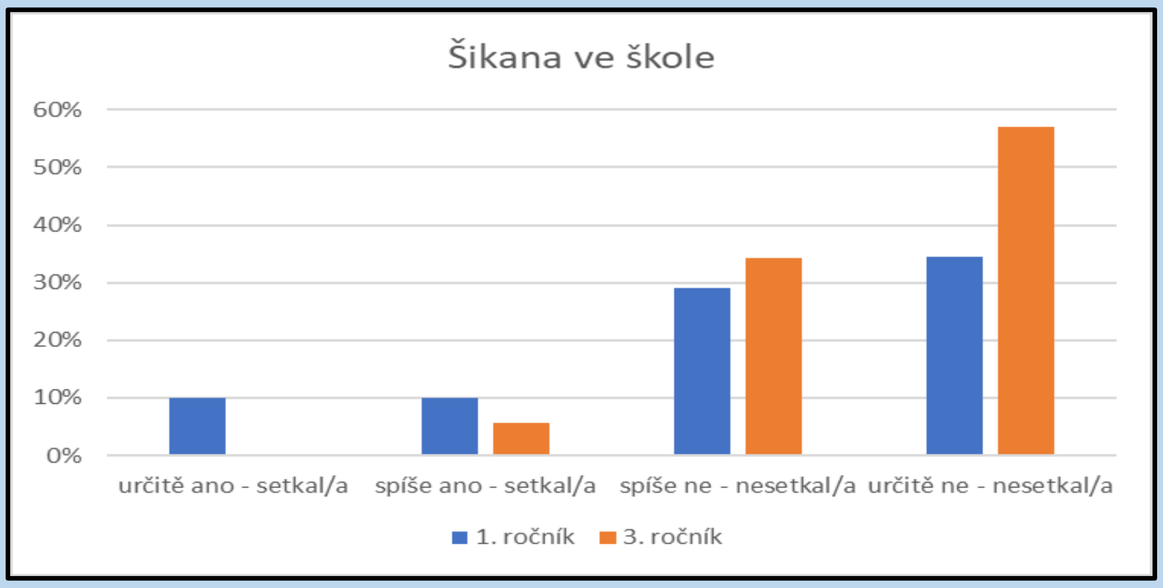

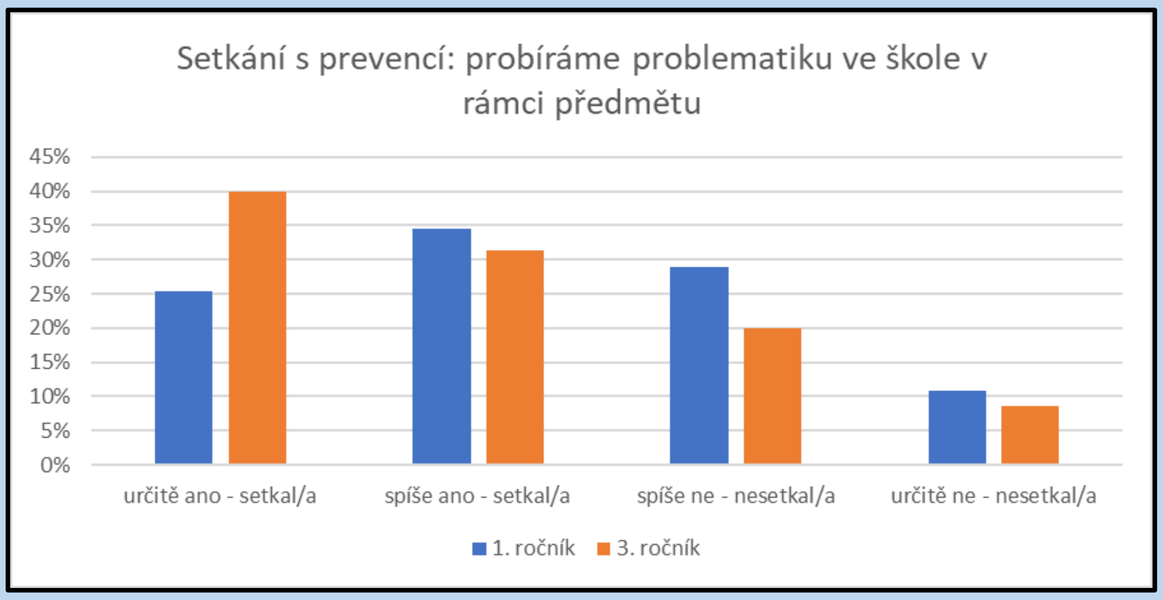

Výsledky

Dotazníkovým šetřením jsem si odpovídala na 2 položené hypotézy. **Hlavní hypotéza:** Čím je student ve vyšším ročníku studia, tím větší jsou i jeho získané zkušenosti s různými druhy sociálně patologických jevů ve škole. Tato hypotéza se nepotvrdila, protože ze šetření vyplývá, že podstatnou roli zde hraje věk žáka. Čím vyššího věku žák dosáhne, tím lépe dokáže vzhledem ke svým zkušenostem detekovat existenci patologického nežádoucího jevu, míru jeho rizikovosti a tím i snížit riziko dopadu tohoto jevu vůči své osobě.

Vedlejší hypotéza: Preventivní programy využívané školou reflektují výskyt syndromu rizikového chování ve škole. Z výsledků šetření byla hypotéza potvrzena. Škola užívá preventivní programy jako jeden z nástrojů, které dokážou žákům zprostředkovat odpovědi a získat dovednosti k detekci výskytu syndromu rizikového chování ve škole.

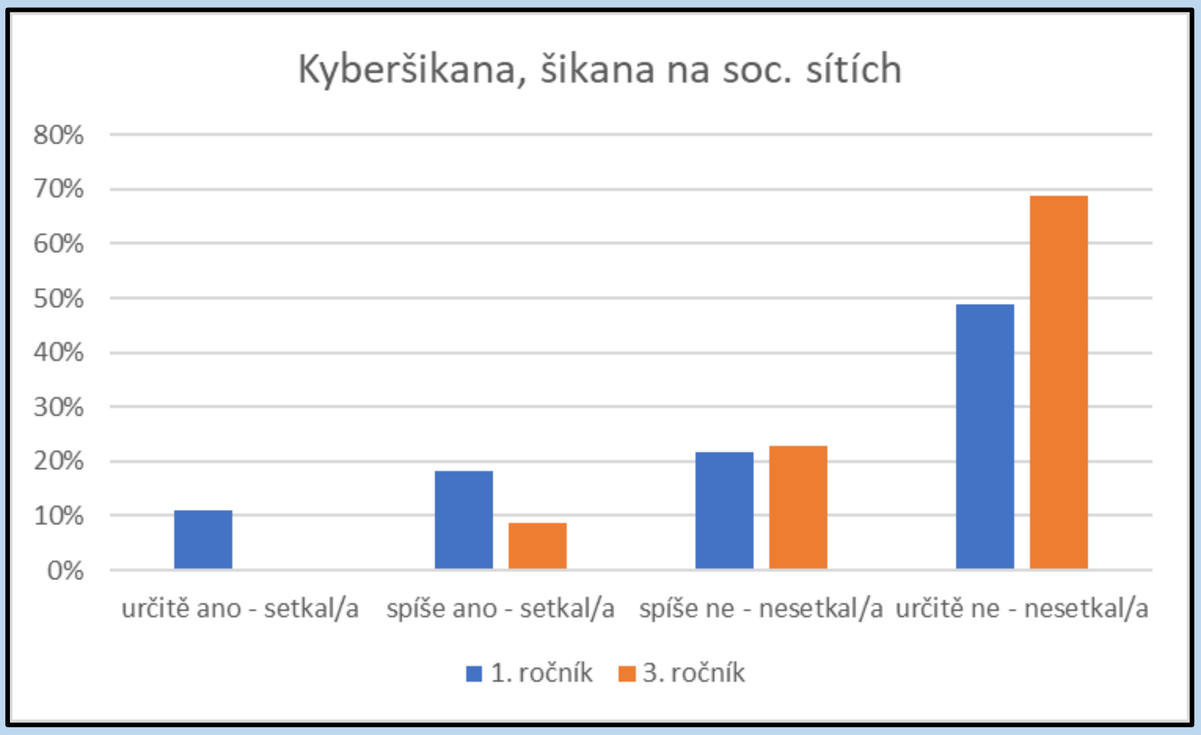

Závěr

Práce představuje formy a druhy rizikového chování, popisuje jednotlivé fáze tohoto jevu. Vypichuje a definuje nejrizikovější chování ve škole jako je šikana, záškoláctví, kyberšikana a krádeže. Popisuje většinu těchto rizik, které jsou pro školní prostředí nejtypičtější a také nejrizikovější. Poukazuje na skutečnost, že nejlepší cestou je předcházet těmto jevům s uplatněním motta, že dobrá prevence se musí vyplatit.

Výsledky dotazníkového šetření **budou využity metodikem prevence dané střední školy**, který provede aktualizaci minimálního preventivního programu na škole, s využitím zaslaných odkazů, které mohou žáci využít jako další zdroj užitečných rad a doporučení.

Literatura

BENDL, Stanislav. *Kázeňské problémy ve škole.* Aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Triton, 2011, 260 s. ISBN 978-80-7387-436-0.

JANOŠOVÁ, Pavlína. *Psychologie školní šikany/* L. Kollerová, K. Zábrodská, J. Kressa, M. Dědová. Vydání 1. Praha: Grada,2016, 416 s. ISBN 978-80-247-2992-3.

KABÍČEK, Pavel, CSÉMY, Ladislav, HAMANOVÁ, Jana a kolektiv. *Rizikové chování v dospívání a jeho vztah ke zdraví*, Praha: Triton, 2014, 343 s. ISBN 978-80-7387-793-4.

KOLÁŘ, Michal. *Nová cesta k léčbě šikany*. Praha: Portál, 2011, 336 s. ISBN 978-80-7367-87-5.

KOLÁŘ, Michal. *Skrytý svět šikanování ve školách: příčiny, diagnostika a praktická pomoc*. Vydání 1. Praha: Portál, 1997, 128 s. ISBN 80-7178-123-1.

PaeDr. MARTÍNEK, Zdeněk. *Agresivita a kriminality školní mládeže*, Praha: Grada, 2015, 192 s. ISBN 978-80-247-9761-8.

GAVORA, Peter. Úvod do pedagogického výzkumu. Brno: Paido, 2010, 261 s. ISBN 978-80-7315-185-0.